

Huize Keppels

Aan de voet van de Dingspelerberg aan de Larenseweg in Markelo heeft ooit huize Keppels gestaan.

Het Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden, zesde deel, uit 1845 zegt hierover:

'Keppels of Keppel, voormalige havezathe in Twenthe, prov. Overijssel, arr. en 4¼ uur O. van Deventer kant en 1½ uur W. van Goor, gem en 15 min. ten W. van Markelo.

De havezate is in het jaar 1810 gesloopt. Ter plaatse waar zij gestaan heeft, ziet men thans weiland. De daartoe behoord hebbende gronden, beslaande eene oppervlakte van 3 bunder 68 roeden worden thans in eigendom bezeten door H. Warmelink, Hk. Roelvink, Hm. Sligman en Gt. Krijgsman'.

Dat daar een kasteel heeft gestaan en waar dit ongeveer lag, weten de meeste mensen in de Dijkerhoek nog wel. Wie er gewoond hebben en wanneer is bij hen niet meer bekend. Niet zo verwonderlijk want er zijn weinig sporen overgebleven van het kasteel en zijn bewoners. Een directe aanwijzing, nog in de 20^e eeuw aanwezig, is een bank in de N.H. kerk in Markelo met de naam Keppels erop geschilderd. Ook vinden landbouwers bij de bewerking van hun grond zo nu en dan nog bakstenen van ongebruikelijke grootte, de zgn. kloostermoppen. Bij bouwwerkzaamheden stuit men soms op restanten van een gracht, waardoor het moeilijk wordt om vaste grond te krijgen.

Oudere buurtbewoners kennen nog de verhalen van hun ouders die vertelden dat ze als kind nog bessen en appels hadden geplukt van de struiken en bomen uit de vroegere tuin van het kasteel. Ook een stukje heg langs de Larenseweg, veel mooie eikenbomen en sneeuwkllokjes in verschillende weilanden zijn aanwijzingen dat er een grote tuin was bij het kasteel.

Als kind word je niet belemmerd door kennis van zaken. Je fantasie neemt haar vrije loop: je ziet een groot kasteel, aan de voorkant de Dingspelerberg en erachter een groot moeras (de Havelanden). Het kasteel wordt omringd door brede grachten, een ophaalbrug en er is vanzelfsprekend een donkere vochtige kerker diep onder in het kasteel.

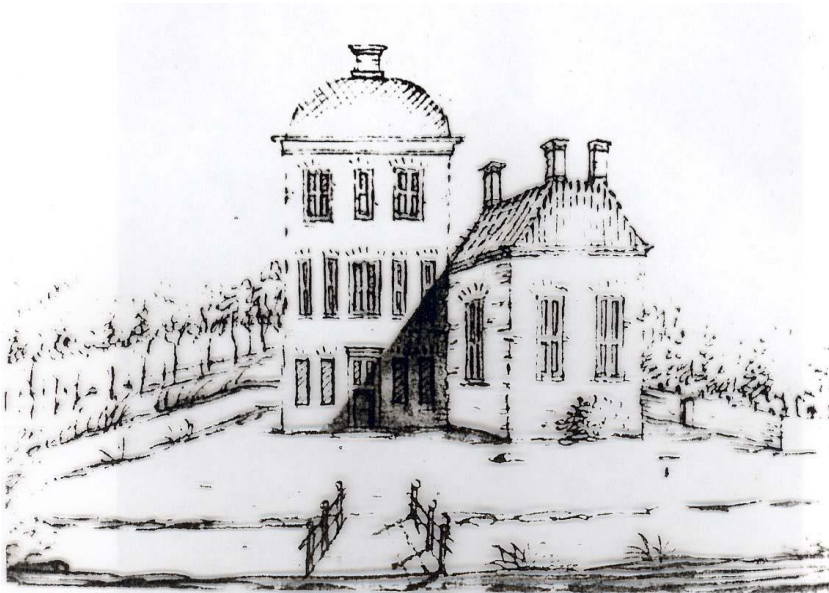
In de loop der jaren neemt de drang naar kennis de plaats van de fantasie in. Je wilt weten wat daar werkelijk stond en wat zich er afspeelde.

Het eerste opgeslagen boek was: - Geschiedkundige Aantekeningen op de havezathen van Twenthe -, door Mr. G.J. ter Kuile. Hij schreef: *'Huize Keppels bij Markelo gelegen ken ik alleen als boerenerf; het komt niet voor op eene der meer genoemde lijsten van Havezathen'.*

Maar in het boek van J. van Doorninck: – Geslachtkundige aantekeningen ten aanzien van de gecommiteerden ten landdage van Overijssel zedert 1610 – 1794, met eenige berichten omtrent de voormalige havezathen in dit gewest –, stond dat er wel degelijk sprake van adellijke bewoning is geweest. Dus werden er veel boeken geraadpleegd. Met de daarin gevonden en de reeds bij de Stichting Heemkunde Markelo bekend zijnde gegevens, plus archiefonderzoek kon een groot deel van de sluier worden opgelicht.

Was huize Keppels een groot kasteel, hoe zag het eruit ?

Blijkens het vuurstedenregister van 1675 had Keppels drie vuursteden. Ter vergelijking: Wegdam had er ook drie, maar het Weldam veertien en Huize Heeckeren elf ! Verder is er zelfs een tekening van een kasteel dat zeer waarschijnlijk Huize Keppels voorstelt, een pentekening uit het begin van de 18^e eeuw, met als vermelding: 't Huys Scheelhuys in Zallandt'.

Er wordt soms verondersteld dat deze tekening er een is van de Venebrugge bij Hardenberg, die mogelijk door J. Stellingwerf is getekend. Het lijkt waarschijnlijker dat dit gebouw de buitenplaats 'Keppels' bij Markelo is, waar de bezitters van de Venebrugge uit de familie Scheel resideerden. Dit is ook beschreven in het boek: *De Havezathen van Salland en haar bewoners*.

Waar komt de naam Keppel(s) vandaan en sinds wanneer ?

Voor 1623 kwam de naam Keppel in Markelo alleen voor als persoonsnaam n.l.: Johan van Keppel wordt in 1495 en 1497 vermeld als zijnde een dienstman in verband met de erven Epping (De Kuiper) en Broking (Breukink). Hij was in dienst bij de bisschop van Utrecht, deze laatste had ook in Markelo verschillende bezittingen. Of Johan de naamgever van Keppel werd is niet bekend. In de Markelose archieven wordt het als huis voor het eerst vermeld in 1639, maar het zal ongetwijfeld eerder zijn gesticht. Het geslacht Keppel kwam wel veel voor in Gelderland, o.a. direct over de provinciegrens in Laren op kasteel Verwolde en Oolde. Verder wordt er in 1535 een Jan van Keppel als 'Gemachtigde Ambtman in Salland en Twente' genoemd.

Wat niet vergeten moet worden is dat er uit die tijden weinig gegevens bewaard zijn gebleven. Het waren roerige perioden en grote delen van het platteland waren ontvolkt. De Bisschop van Utrecht deed in 1528 afstand van het wereldlijk gezag in het Oversticht en dit kwam in handen van Karel V, die voor Overijssel een stadhouder aanstelde. In de regeringsperiode van Philips II, die Karel V was opgevolgd, brak de tachtigjarige oorlog uit in 1568 en werd het bestuur in Overijssel overgenomen door Ridderschap en Steden, de Staten van Overijssel. De toenmalige lokale bestuurders (dienstmannen) woonden vaak niet op het platteland maar op burchten zoals die in Goor en Diepenheim. Op het platteland hadden zij zgn. 'spiekers', waarin het graan werd opgeslagen van de boerderijen die zij onder hun beheer hadden. Het waren sterke stenen schuren die dienst deden als een soort brandkast voor graan.

In het begin van de 17^e eeuw, toen de tijden wat rustiger waren geworden, werden deze spiekers uitgebreid en geschikt gemaakt voor adellijke bewoning. Mogelijk was dit met de havezate Keppels ook het geval.

Hottingerkaart ca 1775

De bewoners.

In het pastoraliaboek van de Hervormde kerk in Markelo werden in 1650 de notities ondertekend door: *Jacob van Coverden ten Stuveler, Jan van Hovel ten Westervliet en Henrich Wichman tot Keppels, Richter (van Kedingen).*

Blijkbaar heeft deze Henrich, die Richter van het richterampt Kedingen was, op huize Keppels gewoond.

Hendrick Wichman Sr toe Keppel, richter van Kedingen tot 1648, overleden ca 1666 te Rijssen, zn. van Hendrick Wichman.

Gehuwd voor de kerk (1) op 21-09-1623 met **Aldegonda de Gruyter**, dg. van richter van Kedingen Gerhard de Gruyter en Sara Erensteins.

Gehuwd voor de kerk (2) op 20-09-1656 (ondertrouw Deventer 30 augustus, attestatie naar Markelo 20 september) met **Everdina Magdalena van Middagten tot Vrieswijk**, wed. van Hendrick van Middachten en dg. van Seiger van Middagten. Zij overleed waarschijnlijk in 1663, in ieder geval voor 18 maart 1664.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Hendrick Wichman Jr**, na het overlijden van zijn vader werd hij eveneens richter van Kedingen en wel op 10 july 1667, geboren circa 1625, overleden 1684, huwt in 1653 met Joanna de Haes.
Hun 7 kinderen worden gedoopt te Windesheim en Rijssen. De familie heeft echter ook in Goor gewoond.
O.a. Aldegonda Johanna te Rijssen doop 2-11-1656 (ovl 24-8-1694), Janna Elisabet doop 9-9-1670 (huwt met Egbert Hermelink), doop 2e Kersdag 1672 Anna Judith (ovl 16-9-1734) huwt met Jr. Chr. van Rede, doop 17-9-1676 Geertruyt, huwt ca 1697 met Joan Abram Reyger/Delden.
Ovl boek Goor
ovl 19-06-1664 jongste kint van Henrick W.

- ovl 19-12-1666 Anna Lijsbeth W. ged. 1659.
 ovl 06-01-1668 jongste dochtertje Judith W. ged. 1667.
2. **Jacob Wichman Sr toe Keppel**, geboren circa 1628, huwt 1-1-1659 te Rijssen met Aelken ten Hove/Rectum.
 3. **Jan Wichman.**
 4. **Remmelt Wichman.**
 5. **Egbert Wichman.**
 6. **Derick Wichman**, huwt 21-1-1672 te Colmschate op att. van Deventer met Henderickjen Willems.

Vrij kort na het overlijden van Everhardina Magdalena Wichman-van Middachten tot Vrieswijk procedeerden de Wychmannen met Jonker van Haersolte over het 'Goet Keppels'. Het proces handelde over wie zich eigenaar mocht noemen van Keppels. De eerste zitting van het proces vond plaats op 17 mei 1664 voor de Drost van Twente.

1664
 17^e May

At: 1664

Coram Satrape D'Heer van Raesfelt
 toe Twickeloe.
 Asses. Adolph van Limborch
 Egbertus Vytters.

Op huyden den 17^e May 1664 sijn nae
 voorgaende citatiën in gevolg resolutie
 van Ridd[erschap] ende Steeden voor die Drogen
 gericht gecompareert D'Heer Colonel
 Arent Jurrien van Haersolte toe den
 Oldenhaeve geassisteert met Dr Bernedis
 Borgemr. der Stadt Deventer aen eene
 zijde. En Jacob Wychman met Dr Tusschede
 anderzijde.

Ao 1664 den 17 May
 Coram Satrape D'Heer van Raesfelt toe Twickeloe
 Asses. Adolph van Limborch
 Egbertus Vytters
 Op huyden den 17^e May 1664 sijn nae
 voorgaende citatiën in gevolg resolutie
 van Ridd[erschap] ende Steeden voor die Drogen
 gericht gecompareert D'Heer Colonel
 Arent Jurrien van Haersolte toe den
 Oldenhaeve geassisteert met Dr Bernedis
 Borgemr. der Stadt Deventer aen eene
 zijde. En Jacob Wychman met Dr Tusschede

ter andere zijden, raeckende de questien
ende verschillen over het goed Keppels
Welcke volgens mede geciteert zijn ende
gecompareert de gesurrogeerde richter
Raeterinck ende sijn Ceurnoeten, voorts
de Curatoeren ende Jan ten Bussch
met Bernt Helmichs ende Borchart ter Keurst.

Nieuwe bewoners van Keppels werden van 1664 tot 1714

Carl Otto Schele toe der Venebrugge, geboren op 17-02-1635, overleden op 15-09-1675 te Markelo op 40-jarige leeftijd, sterft na lange quininge en getrouwe diensten voor 't vaderlant te water en lande, capitein. Begraven te Borne int graf sijner vaderen.

Gehuwd voor de kerk op 29-jarige leeftijd op 29-07-1664 te Goor met **Agnes van Coeverden tot de Stuiveler**, geboren in 1636 te Herike en begraven 20-02-1714 te Markelo.

De moeder van Agnes kwam met haar dochter mee: **Anna Catharina Ripperda van Weldam**, weduwe van Borchard van Coeverden. Zij overleed 03-08-1677 te Markelo “op vrijdach met den avont die oude vrou van Stuiveler opt Keppels tot Marckel” en werd begraven te Goor op 09-08-1677.

De volgende families hebben er meestal voor kortere tijd gewoond. De oorzaak is dat de erfgenamen van Agnes van Coeverden, douairière Scheels, vrouwe tot Venebrugge (tot 1714 woonachtig op Huize Keppels), de bezittingen niet hebben verdeeld maar Huize Keppels verhuurden.

Bewoners van 1714 tot 1720

Cornelis Jacob Mahonij, adj-gen. 1710, kap.1711, maj.1733, kol.1741, wachtmr-gen. der inf. 1747, luit-gen.1748, luit-kol.der gardes 1751.

Gedoopt op 08-11-1685 te Hengelo O, overleden op 12-05-1762 te Zwolle op 76-jarige leeftijd, zn. van Jeremias de Mahony en Anna van Aerssen.

Gehuwd voor de kerk op 28-jarige leeftijd op 14-10-1714 te Markelo met **Nicolaina Judith van Keppel**, geboren 1686, overleden 1753 te Zwolle, begraven op 24-01-1753 te Enschede, dg. van Arnold Ludolf van Keppel tot Odink en Aleida Isabella van Coeverden; lidmaat 1714 te Markelo.

Uit dit huwelijk:

1. **Cornelia Johanna Mahonij**, gedoopt op 26-07-1716 te Markelo, overleden op 29-04-1787 te Zwolle op 70-jarige leeftijd, begraven op 02-05-1787 te Enschede.
2. **Jeremias Arnold Mahonij**, kap.1743, majoor 1757, luit-kol.1766 en kolonel 1772, gedoopt op 06-02-1718 te Markelo, overleden op 09-12-1780 te Boekelo op 62-jarige leeftijd, begraven te Enschede, huwt 9-9-1763 te Hengelo O met Elisabeth Judith van Munchhausen van de Oldemeule (geb. 1720 ovl Boekelo 29-2-1788).
3. Te Hengelo O wordt op 28-08-1719 ged. George J.E. Mahonij.
4. Te Hengelo O wordt op 06-04-1721 ged. Isabella Mechteld Mahonij (ovl Zwolle 14-11-1791, begr. Enschede 17-11-1791).

Zij vertrokken naar Boekelo.

Bewoners van 1721 tot 1725

Christopher van Hopperg/Hoppenberg, geboren op 18-03-1688, begraven op 26-04-1732 te Groenlo op 44-jarige leeftijd.

Gehuwd op 12 januari 1721 te Groenlo - de heer Christoph. van Hopbergen, j.m. soon van wijlen Koenraad van Hopbergen, in zijn leeven rigter te Warburg in 't Paderbornsche ende de hooghwelgeb. vrouwe **Maria Elisabeth baronesse van Plettenburgh**, wed. van wijlen de heer ritmr. Henrik van Linsdauw. Getr. alh. voor de k.raad. gedoopt op 11-11-1688 te Groenlo, begraven op 10-09-1770 op 81-jarige leeftijd, dg. van Caspar Dietrich van Plettenburg, Heer van Marlhulzen, Langeney en Lehnhausen en van Anna Geertruid, Barones van Palland-Keppel. Zij hertr. 29-11-1740 met Johannes Hermannus Luyken.

Uit dit huwelijk:

1. **Joannes Fredericus van Hopperg**, sous-luit. comp. van Knuth (1748) en luit. reg. Aeronius te Namen (1765), geboren op 20-04-1721 te Keppels, gedoopt op 28-04-1721 te Markelo, overleden 1765.
2. **Christiaan van Hopperg**, sous-luit. reg. Baden Durlach, geboren op 30-04-1724 te Keppels, gedoopt 1724 te Markelo, overleden 09-1777 te Wezepe, huwt 20-7-1769 te Wezepe met Hendrika Wilhelmina van Hummel.

Bewoners van 1726 tot 1730

Gosuinus Lucas Vosding.

Gehuwd met **Lucia Amelia Meyer.**

Uit dit huwelijk:

1. **Maria Christina Elisabeth Vosding**, gedoopt 12-1728 te Markelo, woonde later waarschijnlijk op Oosterhof te Rijssen; huwt voor 1755 met luytenant Marcus Bavott (zie dp Rijssen 2-11-1755 dg Goswina Amelia).

De familie vertrekt naar Rijssen.

Bewoners van 1732 tot ca 1770

De familie **Johan Ludolff Mulerd baron tot den Backenhagen** en **Agnes Mulert baronesse tot den Oldenhof**

en hun dochter **Judith Angenis Mulerd van Keppel** en schoonzoon **Arnold Ludolff Mulard.**

In 1734 wordt Moelert op Keppels aangeslagen voor de 1000^e penning voor f 5000,-. Het betreft dus **Johan Ludolf Mulert** die op 17 november 1741 de rang van majoor heeft in het regiment Nationalen nr. 7.

Het familiewapen Mulert

Hij is gedoopt in Delden op 24 juli 1692 en gehuwd met Stefania van der Hell, die op 15 september 1730 overlijdt. Lang heeft Johan daar niet over getreurd, want binnen twee maanden hertrouwt hij te Warnsveld op 13 november 1732 met zijn achternicht **Judith Agnes Mulert**. Zij is de dochter van Derk Boldewijn Mulert tot Oldenhof en Judith Margaretha Sloet en gedoopt te Hasselt op 18 november 1691. Zij is stiftsjuffer te Zwartewater geweest en is overleden op Keppels op 18-01-1770.

Uit dit huwelijk wordt ca 1734 op Huize Keppels een dochter geboren, die dezelfde voornamen krijgt als haar moeder **Judith Agnes/Angenis**.

Als Johan Ludolf ca 1746 overlijdt wordt veel grond van Keppels en Hulsbeek (dat ook bij Keppels hoorde) verkocht.

In overeenstemming hiermee is het verpondingsregister van 1752, dat vermeldt dat diverse boeren in de marke Markelo extra belasting moeten betalen van de nieuw in gebruik genomen gronden. Het huis Hulsbeek is dan al afgebroken.

Zo wordt in de verpondingsregisters van 1 juli 1751 en 23 mei 1752 over onderstaande gronden vermeld:

- Huis en hof eigen Krayenzank na aftrek van 't afgenomen land. (De pachter van deze boerderij bij Huize Keppels behorend heeft deze gekocht met een deel van de grond). (Nb deze nabijgelegen boerderij, gesticht in de 17^e eeuw en afgebroken in 1982, behoorde eerst ook tot het Keppels).
- Keppels stuksgewijze onder de eigenaars verdeelt zijnde, resteert hier alleen voor 't huis Keppels en nu onderhorig landen. (Dit is wat overgebleven is van Huize Keppels).
- Albert Meyer als eigenaar van den Absoluut van Keppels land.
- Gerrit Kempers bij den Krayenzank van Keppels land.
- Arent nu Hendrik Nijenhuis van Krayenzank en Hulsbekenland.
- Jan nu Hermen Snijder van Hulsbeken en Keppels land.
- Albert Volkerink van de plaats Huize te Riet en Keppels land.
- Schoppen Hermen bij den Oldenhof van Keppels land.

We zien dus dat veel boeren in Markelo, maar vooral in de Dijkerhoek, hun bedrijf hebben kunnen uitbreiden met de aankoop van deze gronden. Het is echter niet alleen de grond die niet langer bij Huize Keppels hoort maar ook de gebouwen zijn van eigenaar veranderd.

Het vuurstedenregister van 1752 geeft aan:

- Gerrit Kreyensank is selfs eigenaar (boerderij).
- Hr. Mahony van 't Hof te Boekelo is eigenaar van Huisstede of Hoestinkhof in Stokkum. Deze heer heeft ook nog op Huize Keppels gewoond met zijn vrouw Nicola Judith van Keppel.
- Gerrit Hulsebecke, 't Huys is in 1727 afgebroken.

De Vrouwe van Keppels is in 1682 nog eigenaresse van dit kasteel, de boerderijen en de grond. Voor moeder en dochter Mulert resteert omstreeks 1750 nog slechts Huize Keppels en ongeveer 5 hectare grond. Bij de volkstelling van 1748 worden ze beschreven als: Vrouw Douairière van Mulert Freule Judith Agnes van Mulert.

De dames zitten zeker niet bij de pakken neer. De dochter (ondertrouwt op 12 april 1757 te Markelo) trouwt 15 april 1757 te Delden met haar (volle) neef **Johan Arnold Ludolf Mulert**, geb. ca 1720 en overleden in 1786 op Oding te Ahaus. Daardoor wordt hij de nieuwe Heer van Keppels. Hij heeft dan al in 1752 van zijn kinderloos gestorven oom Derck van Mulert, Huize Backenhage bij Delden, geërfd.

Of Johan het zilverwerk van zijn oom ook heeft geërfd is niet bekend. Diens eerste huwelijk eindigde in 1717 nl in een (v)chtscheiding: toen zijn vrouw er vandoor ging had ze eerst nog vernielingen in de tuin aangericht en al het zilverwerk meegenomen. Haar man liet de koets aan houden en het zilverwerk in beslag nemen. Toen mocht ze weggaan. Bovendien is op 10 mei 1756 een andere oom van Johan, die ook al geen kinderen nalaat, overleden en van hem erft hij via zijn moeder, Cecila Catharina van Keppel, Huize Oding in Duitsland en Huize Mallum, dat tussen Eibergen en Haaksbergen heeft gelegen. Dan erft hij nog van zijn broer, die jong overlijdt, de helft van het Huis Hengelo. De andere helft gaat naar zijn oom Cornelis

Jacob de Mahony, die we al eerder tegenkwamen als bewoner van Huize Keppels en als eigenaar van Hoestink (hof). Baron Johan Arnold Ludolf van Mulert mag zich dus noemen: Heer van Oding, Backenhagen, Mallum, Hengelo, Oldenbarnefeld en Keppels. Na hun huwelijk blijven Johan en Judith Agnes bij moeder op Keppels wonen tot haar overlijden in 1770. Hun drie kinderen worden in de Martinuskerk van Markelo ten doop gehouden:

- **Conrad Jan**, 24 september 1758, ovl. ca 1801 te Ahaus; hij huwt 11-03-1788 te Strunkede met Charlotte Wilhelmina van Pallandt tot Oosterveen.
- **Judith Catharina Margreta Idaletta**, 19 september 1762, ovl. 12-07-1791 te Laren; huwt in 1783 met Maurits Carel George Willem Baron van Heeckeren.

Judith Catharina Margaretha Idaletta Mulert

Nicolaine Anna Marya, 12 augustus 1764. Mogelijk is zij jong overleden. Prachtige namen, waarvan de welluidendheid vaak belangrijker was dan de schrijfwijze. De naam Mulert komt bijv. ook voor als Moulert, Mulart en Muilert.

Het is niet duidelijk wanneer het echtpaar met hun kinderen naar Duitsland zijn verhuist, maar mogelijk in 1770 na het overlijden van haar moeder op Keppels. Het feit dat de kinderen in Markelo gedoopt zijn wil niet zeggen dat de familie hier ook woonde. De Mulerts beleden namelijk het gereformeerde geloof en woonden in het gebied van de vorst-bisschop van Munster. Deze combinatie gaf nog wel eens problemen. Hoewel gezegd moet worden dat Huize Oding zelf een slotkapel had en nog heeft.

Judith Agnes heeft in 1770 nogal van zich laten spreken toen ze pas op Burg Oeding woonde. Er is een rechtspraak tegen haar aangespannen door drie boeren uit Delden, die zij in een van de kelders van de burcht heeft laten opsluiten.

Bewoners van 1783 tot ca 1797?

Krant 06-08-1782: Aankonding verkoop Keppels bij herberg Welmers in het dorp.

Op Dingsdag, den 6 Augustus, 1782, des voormiddags ten 10 uren, zal men ten Huize van de Weduwe Welmers, te Markelo, op Conditien inzetten, en vervolgens op Dingsdag, den 13 Augustus, voormiddags om 10 uren, publicq verkoopen: Den HUISE KEPPELS, gelegen in de Provincie Overijssel, Quartier Twente en Gerichte Kedingen, by Markelo, zynde het Huis voorzien met verscheide Kamers, Zolders, Kelders enz., Tuinman: Wooning, Stallen voor Paarden en Beeiten, een Hof, beplant met schoone Vruchtboomen, Cingel, Bosjes, Allées, beplant met Eiken en Beuken Boomen, die houbaar zyn, schoone Gragten, Vvvers en ook een Hooymaat; geleegen 4 uren van Deventer, passierende dagelyks de Postwagen voorby. Veertien dagen voor de Veiling kan alle dagen het Huis bezien worden, en 10 dagen voor de Veiling zullen de Conditien waarop het geveild en verkogt zal worden, te zien zyn by den Boekhandelaar Staats, te Deventer, en by de Wed. Welmers te Markelo.

In 1783 verkocht “de HoogWelGeb. Heer Baron Mulert, heer van Backenhagen, Odink, Mallum, Hengelo, Olden Barneveld, etc. etc. voor fl. 5300,-- het huys en havezathe Keppels, incl. cingels, houtgewassen, landerijen, rechten en gerechtigden, lusten en laste”, aan mevrouw **Elisabeth Jacoba Baronesse van den Capellen tot Papekop, geb. van Ittersum**. Zij werd geboren op de Oosterhof in Rijssen op 17- en daar gedoopt op 18 januari 1739, huwde 14-08-1760 te Rijssen met Anthony Louis van de Capellen, heer van Papenkop en Diemerbroek.

Hij werd op 15 mei 1736 in Utrecht gedoopt en overleed op 25 maart 1767 en op de 30e begraven in Arnhem. Waarschijnlijk wilde de baronesse weer in de buurt van Rijssen wonen en kocht ze daarom Huize Keppels.

Er werd gezegd dat de verkoop van Keppels door Baron Mulert, moest gebeuren omdat zo de kosten van het proces tegen die boeren konden worden betaald. Bij die verkoop werd één stuk land niet aan baronesse van den Capelle verkocht maar aan Markelose dominee Bernard ten Cate. Dit stuk land, 'de Bosmate', werd later door de familie Berendsen op Breukink aangekocht en is tot de ruilverkaveling bij hen in eigendom geweest. Tot die tijd bleef die naam hetzelfde.

In 1795 werd als bewoonster van Huize Keppels een Mevrouw geregistreerd. Was dit nog de barones van den Capelle tot Papekop ? Mogelijk wel. Zij kocht eerder al in 1793 ook de Oosterhof in Rijssen, waar ze uiteindelijk ging wonen. Zij overleed aldaar in 1811.

Bewoners van 1810-1812

Na haar vertrek werden voor korte tijd de nieuwe bewoners van Keppels **Johannes Nicolaus van de Mijll**, rentenier, geboren op 28-09-1745 te Zutphen en overleden op 15-02-1837 te Rijssen. Hij was zoon van den majoor kommandant Thomas Hendrik van der Mijll en van Pauwlina Doornebosch en hij werd 8 Sept. 1769 extraordinair ingenieur en den 10 Oct. 1771 luitenant-ingenieur. Hij woonde het gevecht te Malacca den 18 Junij 1784 bij. Hij huwde 12-11-1782 te Den Bosch met **Christina Petronella Clant-Schatter**, dochter van den kapitein ter zee Justus Clant-Schatter en Georgette Henriette Jacobe barones Collot d'Escury, gedoopt 12-01-1741 te Alkmaar en overleden op 27-07-1828 te Rijssen. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen geboren.

Bovenstaand echtpaar van der Mijll woonde eerder vanaf 1795, vanwege de komst van de Fransen, in Emlichheim net over de grens in Duitsland. In 1804 vertrokken ze naar Weerselo en in 1810 kwamen ze hier op Keppels wonen.

Van der Mijll echter was niet huwelijkstrouw: zij hadden een dienstmeid in huis, genaamd Geertruid Slotman (1774-1835) uit Ommen, die hij zwanger maakte; op 25-06-1802 te Emlichheim werd zoon Jan Hendrik geboren. Later in 1831 schreef hij daarover een brief aan een kennis: *“na verloop van zes a zeeven jaren kon ik mij niet langer weederhouden en ging ik bij haar de paalen des huwelijks te buyten. Mijne brave en edelmoedige echtgenote nam dat kind terstont, beneevens de moeder, in hare bescherming, beloofde de moeder haar zoon erfgenaam te zullen maaken van alle haare bezittingen. En de zuygeling werd van zijne geboorte aff in ons huys opgevoed”*.

De conclusie is dus duidelijk: moeder en kind werden in het huis opgenomen door mevr. van der Mijll en als familie beschouwd !

Jan Hendrik noemde zich dan ook Slotman van der Mijll. Na het overlijden van mevr. van der Mijll-Clantschatter in 1828 te Rijssen hertrouwde de toen 83-jarige van der Mijll reeds na 4 maand met zijn maîtresse Geertruid !

Jan Hendrik heeft in 1830 nog gevochten bij de Belgische opstand; hij had er zelfs de functie van eerste luitenant en in 1834 werd hij benoemd tot kapitein (uiteraard dankzij zijn vader). Later was hij horlogemaker en koopman in o.a. Deventer, Zutphen en Zwolle.

Hij trouwde in 1845 met de Rijssense Maria ter Horst (1799-1885) maar dit huwelijk was blijkbaar niet zo goed want vanaf 1860 woonden zij niet meer samen. Zij hadden geen kinderen.

Jan Hendrik overleed in 1868 te Zwolle maar zijn aanzienlijke nalatenschap heeft hij nagelaten aan de kerk te Rijssen. Daarom werd toen, de nog steeds bestaande, Slotman van der Mijll Stichting opgericht.

In 1812 werd van der Mijll sr nog vermeld in een lijst van stemgerechtigden te Markelo, maar eerder al in 1810, werden ze uitgeschreven als lidmaat naar Rijssen waar ze dus beide zijn overleden.

Met hun vertrek betekende dat het einde van het Keppels met huisnr 555; het is in 1812 afgebroken. Veel adellijke huizen werden in die Franse tijd gesloopt. Buiten het feit dat de macht van de adel toen zeer beperkt was, was de prijs van bakstenen erg hoog. Misschien is dat mede de oorzaak ervan geweest dat de sloop zo grondig plaats vond. Slechts nu en dan komen er nog restanten van de oude stenen bij het bewerken van de grond tevoorschijn. Het betreft een terrein met een hoge archeologische waarde (CMA-nr. 13852), tevens zijn er twee (identieke) waarnemingen geregistreerd (CAA-nrs. 3047 en 4810). Tijdens een veldverkenning in juni 1969 door de ROB werden puinresten en aardewerkscherven gevonden.

Bouwhuis Keppels

Bij huize Keppels behoorde een zogenaam Bouwhuis, een boerderijtje/tuinmanshuis dat mede zorgde voor de voedselvoorziening van de hoofdbewoners van het huis. Waarschijnlijk heeft het gestaan direct achter de woning van de fam. Vedders aan Larenseweg 22.

Vanaf medio 18^e eeuw zijn de bewoners bekend. De eerstbekende was Berent Hietkamp of Zwartjans die in 1750 trouwde met Fenneken Sloot uit Stokkum. Van hun 6 kinderen werd zoon Jan de stichter van Knopert in Stokkum, terwijl dochter Janna op Gentevoort kwam te wonen. De familie Hietkamp werd omstreeks 1775 opgevolgd door ene Roelof Lucassen Bouhuys uit Sibculo. Mogelijk kreeg hij pas de familie-naam Bouwhuis toen hij in Markelo op het "Bouhuys" ging wonen. In 1792 werd hij opgevolgd door z'n zoon Gerrit Bouwhuis (ca 1761-1832) die in 1789 was getrouwd met Janna Eikels (1767-1855) en toen eerst enkele jaren ging inwonen op Papendries (nu kantoor het Roadhoes).

Archief erve Meenderink.

Anno 1727 den 26 July is voor de Hoogwelgeboorne Heer Baron van Patkul Heer van Cranenborg de tiende van de rogge des erves Meenderink uytgestoken en door Arend Nienhuys soo voort nae het **Keppels** gevaren en van hem en Jan Kemper etc. int **Bouwhuys** aldaer op den balken gedaan.

Uyt het Kampken 13 gast

Krummen akker 15

den Haken 8 2 garven

de Woort 4 2

Hiddinkcamp 22 3

voor het huys 53 3

den hogen Belt 12 3

Darper Ess 19 3

agter den Ess 12 3

an den Langenweg 15 3

Dinxelberg een stuk 7 3

182 gast facit 6 vyme 2 gast

An haver iss uyt een stuk int Kampken gekoomen 8 gast

Boekweite iss ontfangen uyt het land voor t huys agt en vijftig gast iss 1-28.

In 1800 had men er 1 koebeest.

In 1802 vertrok de familie Bouwhuis naar de door hen aangekochte boerderij Snels (nu tankstation aan de Holterweg) en werden op het "Bouhuys" opgevolgd door Gerrit Krijgsman

(1760-1839), afkomstig van Kriegsman en in 1803 op 42-jarige leeftijd getrouwd met Hendrika Altena (1777-1851) van het Altena.

Gerrit en Hendrika kregen in 1811 aanzegging dat ze moesten vertrekken en vroegen toen aan het markebestuur of ze ergens op de markegrond een huisje mochten stichten. Hun verzoek werd afgewezen, waarna ze de boerderij Brookman in de Dijkerhoek verwierven. Vervolgens werd het “Bouhuys” met huisnr. 556 tegelijk met het Keppels afgebroken.